

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»

Факультет гуманітарної, філологічної та економічної
освіти

Кафедра германської та слов'янської філології

М. А. Нестелєв

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АНГЛІЙСЬКА МОВА З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ»**

*для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) А4.02 Середня
освіта (Англійська мова та зарубіжна література)*

Слов'янськ – Дніпро, 2025

УДК 378.016:811.111(072)
М54

Схвалено до друку Вченою радою
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
(протокол № 10 від 30 червня 2025 р.)

Рецензенти:

Роман В. В. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської та слов'янської філології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Наріжна Л. М. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Англійська мова з методикою навчання» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) А4.02 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) / уклад. М. А. Нестелєєв. Слов'янськ; Дніпро: ДДПУ, 2025. 51 с.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів вищої освіти, що вивчають навчальну дисципліну «Англійська мова з методикою навчання». Видання містить дидактичний комплекс для організації курсу: паспорт дисципліни, тематичний план, плани практичних занять, питання до екзамену та список рекомендованої літератури.

ЗМІСТ

Передмова	4
I. ПАСПОРТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
III. ЗМІСТ КУРСУ	10
Розділ 1. Методика навчання англійської мови в старшій школі	10
1.1. Теоретичні основи методики навчання англійської мови	10
1.2. Навчання основ іншомовної діяльності	12
1.3. Організація і планування навчальної та позакласної роботи з іноземної мови у середніх навчальних закладах	16
IV. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	21
1. Завдання до Розділу «Emotions».....	21
2. Завдання до Розділу «People»	25
3. Завдання до Розділу «Childhood memory»	29
4. Завдання до Розділу «Job skills».....	33
5. Завдання до Розділу «Money and crime»	37
6. Завдання до Розділу «Preferences».....	41
V. ОРІЄНТОВНІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ.....	45
VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	49
VII. ДОДАТКИ	51
Глосарій	51

ПЕРЕДМОВА

Дисципліна «Англійська мова з методикою навчання» є ключовою складовою підготовки здобувачів педагогічних і філологічних спеціальностей. Вона спрямована на розвиток комплексних мовних компетенцій та формування практичних навичок викладання англійської мови як іноземної. Вивчення цієї дисципліни дозволяє здобувачам вищої освіти поєднати теоретичні знання з реальними методичними прийомами та педагогічними технологіями, необхідними для успішного навчання учнів різних вікових категорій.

Метою дисципліни є не лише удосконалення володіння англійською мовою у всіх видах мовленнєвої діяльності — аудіюванні, говорінні, читанні та письмі — а й освоєння сучасних методик навчання, які забезпечують ефективне засвоєння мови. Особлива увага приділяється розвитку комунікативної компетенції, що є основою сучасного підходу до викладання іноземної мови. Здобувачі навчаються підбирати відповідні вправи та завдання, планувати уроки, оцінювати мовні досягнення учнів і коректно коригувати помилки.

Дисципліна охоплює такі ключові напрямки: фонетику, лексику, граматику, розробку дидактичних матеріалів, використання сучасних освітніх технологій, інтерактивні методи навчання та оцінювання знань. Здобувачі знайомляться з різними підходами до викладання англійської мови, серед яких комунікативний підхід, проєктне навчання, метод завдань і ситуаційний метод, а також отримують практичні навички застосування цих методів у класі.

Вивчення дисципліни формує у здобувачів здатність самостійно планувати та проводити уроки, ефективно використовувати навчальні матеріали, створювати позитивну навчальну атмосферу і мотивувати учнів до активної мовної діяльності. Опанування цього курсу є фундаментом для майбутньої професійної діяльності в галузі викладання англійської мови, розвитку педагогічної майстерності та впровадження інноваційних технологій у навчальний процес.

Дисципліна «Англійська мова з методикою навчання» поєднує мовну практику та педагогічну підготовку, забезпечуючи здобувачам цілісне розуміння процесу навчання англійської мови та створюючи міцну базу для подальшого професійного розвитку. І це видання якраз передбачає мовну та соціокультурну підготовку, оволодіння стійкими, інтегрованими, системними знаннями в галузі філології, та лінгвокраїнознавства, а також методики навчання англійської мови.

I. ПАСПОРТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Мета дисципліни: розуміння основних понять і категорій методики навчання англійської мови; теоретичних засад формування в учнів іншомовної лексичної, граматичної і фонетичної компетенцій; сучасних підходів до формування в учнів іншомовної мовленнєвої компетенції в аудіюванні, читанні, говорінні та письмі; форм, видів і способів контролю рівня сформованості мовної, мовленнєвої і соціокультурної компетенцій; основних організаційних форм реалізації навчально-виховного процесу з англійської мови у середніх навчальних закладах різних типів і старшій школі; здатність ефективно спілкуватися іноземною мовою в усній та письмовій формі з дотриманням основних її норм, урахуванням лінгвокраїнознавчих відомостей.

2. Завдання дисципліни:

- сформувати належний рівень мотивації учнів до занять з англійської мови.
- навчити використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати інноваційні освітні технології та методики навчання з предметної спеціальності у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.
- вивчити основні методологічні підходи до вивчення іноземної мови у школі.
- розвинути вміння самостійно аналізувати сучасний урок, використовуючи різні педагогічні принципи.
- удосконалити навички читання, писання і говоріння іноземною мовою.

3. Компетентності, що формує дисципліна:

- Спеціальні (предметні): здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності; усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

- Загальні (універсальні): здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти (в системі середньої освіти, фахової передвищої освіти), що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

4. Обсяг дисципліни та види навчальної роботи:

- Загальний обсяг – 210 годин (7 кредитів).
- Лекції – 10 годин.
- Практичні заняття – 50 годин.
- Самостійна робота – 150 годин (підготовка до практичних занять, читання художньої та наукової літератури, виконання індивідуального завдання, підготовка до підсумкового контролю).

5. Форми контролю:

- Підсумковий контроль – екзамен.
- Поточний контроль – тести, оцінювання активності та якості підготовки на практичних заняттях, захист індивідуального навчально-дослідного завдання.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	ус бо го	зокрема					ус бо го	зокрема				
		л	п	л	і	с.р		л	п	л	і	с.р
Розділ 1. «Методика навчання англійської мови в старшій школі»												
Тема 1.1. Теоретичні основи методики навчання англійської мови	14	2	2			10	4	2	1			1
Тема 1.2. Навчання основ іншомовної діяльності	18	4	4			10	11	4	1			6
Тема 1.3. Організація і планування навчальної та	16	4	2			10	12	4	2			6

позакласної роботи з іноземної мови у середніх навчальних закладах											
Разом за розділом 1	48	10	8		30	36	10	4			22
Розділ 2. «Emotions»											
Тема 2.1. Talking to	7		2		5	6		1			5
Тема 2.2. Life lessons	7		2		5	6		1			5
Тема 2.3. Personalities	7		2		5	6		1			5
Тема 2.4. English in	6		1		5	11		1			10
Разом за розділом 2	27		7		20	29		4			25
Розділ 3. «People»											
Тема 3.1. What`s the truth?	7		2		5	6		1			5
Тема 3.2. Running wild	7		2		5	6		1			5
Тема 3.3. It`s so annoying!	7		2		5	6		1			5
Тема 3.4. English in action	6		1		5	11		1			10
Разом за розділом 3	27		7		20	29		4			25
Розділ 4. «Childhood memory»											
Тема 4.1. I remember...	7		2		5	6		1			5
Тема 4.2. Great rivals	7		2		5	6		1			5
Тема 4.3. Life`s too short	7		2		5	6		1			5
Тема 4.4. English in action	6		1		5	11		1			10
Разом за розділом 4	27		7		20	29		4			25
Розділ 5. «Job skills»											
Тема 5.1. Possessions	7		2		5	6		1			5
Тема 5.2. Job skills	7		2		5	6		1			5
Тема 5.3. Unwritten rules	7		2		5	6		1			5
Тема 5.4. English in action	6		1		5	11		1			10
Разом за розділом 5	27		7		20	29		4			25
Розділ 6. «Money and crime»											
Тема 6.1. Splashing out	7		2		5	6		1			5
Тема 6.2. Crime scene	7		2		5	6		1			5

Тема 6.3. Bubble trouble	7		2		5	6		1		5
Тема 6.4. English in action	6		1		5	11		1		10
Разом за розділом 6	27		7		20	29		4		25
Розділ 7. «Preferences»										
Тема 7.1. Love it or loathe it?	7		2		5	6		1		5
Тема 7.2. We can work it out	7		2		5	6		1		5
Тема 7.3. Tricky conversations	7		2		5	6		1		5
Тема 7.4. English in action	6		1		5	11		1		10
Разом за розділом 7	27		7		20	29		4		25
Усього годин	210	10	50		150	210	10	28		172

III. ЗМІСТ КУРСУ

Розділ 1. Методика навчання англійської мови в старшій школі

1.1. Теоретичні основи методики навчання англійської мови

Методика навчання англійської мови є самостійною науковою дисципліною, що досліджує закономірності, принципи, цілі, зміст, методи та засоби ефективного оволодіння іноземною мовою в умовах навчального процесу. Вона перебуває на перетині лінгвістики, педагогіки, психології, психолінгвістики та дидактики, спираючись на досягнення кожної з цих наук для обґрунтування оптимальних шляхів формування іншомовної комунікативної компетентності.

Як наука методика навчання іноземних мов має власний об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом методики є процес навчання іноземної мови, а предметом — способи організації цього процесу з метою досягнення запланованих результатів. Методика відповідає на фундаментальні питання: чого навчати, як навчати, за допомогою яких засобів і в яких умовах.

Як навчальна дисципліна методика має прикладний характер і спрямована на формування у майбутніх учителів системи професійних знань, умінь і навичок, необхідних для організації ефективного навчання англійської мови в різних типах закладів освіти.

Сучасна методика виходить із концепції комунікативно спрямованого навчання. Головною метою є формування іншомовної комунікативної компетентності, яка включає кілька взаємопов'язаних компонентів: мовну (лексичну, граматичну, фонетичну), мовленнєву (аудіювання, говоріння, читання, письмо), соціокультурну, стратегічну та дискурсивну компетентності.

Окрім практичної мети, навчання англійської мови має також освітню, розвивальну та виховну цілі. Освітня мета полягає в розширенні загального світогляду здобувачів, ознайомленні з культурою англомовних країн. Розвивальна мета передбачає розвиток мислення, пам'яті, мовної здогадки,

комунікативних здібностей. Виховна мета пов'язана з формуванням толерантності, міжкультурної чутливості та поваги до інших культур.

Методика навчання англійської мови ґрунтується на загальнодидактичних і спеціальних методичних принципах. До загальнодидактичних належать принципи свідомості й активності, систематичності та послідовності, доступності, наочності, міцності засвоєння.

Серед спеціальних методичних принципів провідними є принцип комунікативної спрямованості, принцип інтегрованого навчання видів мовленнєвої діяльності, принцип ситуативності, принцип функціональності мовних засобів, принцип урахування рідної мови та індивідуальних особливостей учнів.

Особливе значення має принцип автентичності, який передбачає використання автентичних мовних матеріалів і моделювання реальних комунікативних ситуацій.

Зміст навчання визначається цілями та включає мовний, мовленнєвий і соціокультурний компоненти. Мовний компонент охоплює фонетику, лексику та граматику англійської мови. Мовленнєвий компонент пов'язаний із формуванням умінь і навичок використання мовних засобів у процесі спілкування. Соціокультурний компонент забезпечує ознайомлення з нормами мовленнєвої поведінки, культурними реаліями та цінностями носіїв мови.

У сучасній методиці значна увага приділяється відбору мовного матеріалу за принципами частотності, функціональності та комунікативної доцільності.

Історія методики навчання іноземних мов засвідчує зміну різних методів і підходів — від граматико-перекладного до прямого, аудіолінгвального та комунікативного. На сучасному етапі провідним є комунікативний підхід, який орієнтує навчальний процес на реальне мовленнєве спілкування.

Поряд із ним активно використовуються діяльнісний, компетентнісний, когнітивний та міжкультурний підходи. Вони передбачають активну роль студента, навчання через діяльність, розвиток автономії та відповідальності за результати навчання.

До основних засобів навчання належать підручники, навчальні посібники, аудіо- та відеоматеріали, мультимедійні ресурси, електронні платформи. Сучасна методика активно інтегрує інформаційно-комунікаційні технології, що сприяють індивідуалізації навчання та підвищенню мотивації.

Форми навчання можуть бути фронтальними, груповими, парними та індивідуальними. Їх вибір залежить від мети заняття, рівня підготовки студентів і характеру навчального матеріалу.

Контроль є невід'ємною складовою навчального процесу. Він виконує діагностичну, коригувальну та стимулюючу функції. У методиці розрізняють поточний, тематичний та підсумковий контроль. Сучасні підходи до оцінювання орієнтовані не лише на перевірку знань, а й на оцінювання сформованості комунікативних умінь і компетентностей.

Отже, теоретичні основи методики навчання англійської мови становлять складну й багатовимірну систему, що поєднує наукові знання з практичною спрямованістю. Розуміння цілей, принципів, змісту та методів навчання є необхідною умовою професійної підготовки майбутнього вчителя англійської мови й забезпечує ефективну реалізацію навчального процесу відповідно до сучасних освітніх вимог.

1.2. Навчання основ іншомовної діяльності

Навчання основ іншомовної діяльності є ключовим завданням сучасної методики навчання іноземних мов. У центрі цього процесу перебуває не лише засвоєння мовної системи як сукупності фонетичних, лексичних і граматичних засобів, а передусім формування здатності використовувати ці засоби для реального спілкування. Саме тому іншомовна діяльність розглядається як різновид мовленнєвої діяльності, що має свої специфічні закономірності формування в умовах навчального середовища.

Під іншомовною діяльністю розуміють цілеспрямований, мотивований і свідомо керований процес використання іноземної мови для здійснення

комунікації. Вона є складною психолінгвістичною діяльністю, що ґрунтується на взаємодії мислення, мовної компетенції, мовленнєвих умінь та соціокультурних знань. На відміну від рідної мови, іншомовна діяльність формується в штучно створених умовах і потребує спеціальної організації навчання.

Теоретичною базою навчання іншомовної діяльності є теорія мовленнєвої діяльності, розроблена в працях Л. Виготського, О. Леонтьєва, О. Лурії та інших учених. Згідно з цією теорією, мовленнєва діяльність має мотив, мету, предмет, дії та операції. У процесі навчання іноземної мови важливо створювати такі умови, за яких мовлення стає засобом досягнення комунікативної мети, а не самоціллю.

Психолінгвістичні дослідження доводять, що формування іншомовної діяльності відбувається поетапно: від усвідомленого виконання мовленнєвих дій до їх автоматизації. На початкових етапах навчання провідну роль відіграє свідомий контроль, опора на правила та зразки. Згодом мовленнєві дії переходять на рівень навичок, що забезпечує швидкість, правильність і спонтанність мовлення.

Важливим чинником є також міжмовна інтерференція — вплив рідної мови на іншомовну діяльність. Методика має враховувати як негативний, так і позитивний перенос, використовуючи зіставний підхід для запобігання типових помилок.

У методиці навчання іноземних мов традиційно виокремлюють чотири основні види іншомовної мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння, читання та письмо. Вони поділяються на рецептивні (аудіювання, читання) і продуктивні (говоріння, письмо), але в реальному процесі комунікації функціонують у тісному взаємозв'язку.

Аудіювання є основою сприймання усного мовлення та передбачає розуміння мовлення на слух. Воно включає складні перцептивні й когнітивні процеси: розпізнавання звуків, інтонаційних моделей, лексичних одиниць і граматичних структур, а також осмислення змісту висловлювання. Навчання

аудіювання має бути поетапним і спиратися на розвиток фонематичного слуху та прогнозування змісту.

Говоріння як продуктивний вид іншомовної діяльності пов'язане з формуванням умінь усного мовлення в діалогічній і монологічній формах. Воно вимагає інтеграції мовних навичок, інтонаційної оформленості, адекватного вибору мовних засобів і дотримання норм мовленнєвої поведінки. Навчання говоріння передбачає створення комунікативних ситуацій, у яких мовлення є засобом взаємодії.

Читання як рецептивний вид діяльності спрямоване на розуміння письмового тексту. Воно включає технічний аспект (декодування графічних символів) і смисловий аспект (інтерпретація інформації). У процесі навчання розрізняють різні види читання: ознайомлювальне, вивчальне, переглядове та пошукове.

Письмо є складним продуктивним видом іншомовної діяльності, що поєднує мовленнєві, орфографічні та стилістичні вміння. Воно відіграє важливу роль як засіб фіксації думки та як інструмент навчання, сприяючи усвідомленню мовних структур.

Основою іншомовної діяльності є сформовані мовні навички — фонетичні, лексичні та граматичні. Фонетичні навички забезпечують правильну артикуляцію звуків, володіння ритмом і інтонацією. Лексичні навички пов'язані з точним і доречним уживанням слів відповідно до ситуації спілкування. Граматичні навички забезпечують правильне оформлення висловлювання.

Формування навичок відбувається за принципом поступового ускладнення: від ізольованих одиниць до їх використання в мовленні. Важливою умовою є систематичне повторення та варіативність вправ, що сприяє переносу навичок у нові комунікативні ситуації.

Сучасне навчання основ іншомовної діяльності ґрунтується на комунікативному підході, який передбачає орієнтацію на реальні потреби спілкування. Комунікативність означає, що навчальні завдання мають

відтворювати умови справжньої комунікації, мати чітку мету, адресата та контекст.

У межах комунікативного підходу значна увага приділяється ситуативності, рольовій взаємодії, автентичним матеріалам і функціональному використанню мовних засобів. Студент виступає не пасивним споживачем знань, а активним учасником мовленнєвої діяльності.

Ефективне володіння іноземною мовою неможливе без урахування соціокультурного контексту. Навчання основ іншомовної діяльності передбачає ознайомлення з культурними нормами, традиціями, моделями поведінки та мовленнєвим етикетом носіїв мови.

Соціокультурна компетентність дозволяє уникати комунікативних невдач, правильно інтерпретувати мовленнєві наміри співрозмовника та будувати власне мовлення відповідно до ситуації. У цьому контексті особливого значення набуває міжкультурна комунікація як складова іншомовної діяльності.

Мотивація є одним із визначальних чинників успішного навчання іншомовної діяльності. Вона може бути зовнішньою (оцінки, вимоги навчальної програми) і внутрішньою (інтерес до мови, культури, спілкування). Завдання викладача полягає у створенні умов для розвитку внутрішньої мотивації через цікаві завдання, реалістичні комунікативні цілі та позитивний емоційний клімат.

Важливим сучасним напрямом є формування автономії студента — здатності самостійно планувати, контролювати й оцінювати власну іншомовну діяльність. Автономія сприяє безперервному мовному розвитку поза межами аудиторії.

Контроль сформованості іншомовної діяльності має комплексний характер і спрямований на перевірку не лише знань, а й умінь та навичок. Оцінювання повинно враховувати рівень комунікативної адекватності, точності та плавності мовлення.

Сучасна методика орієнтується на поєднання формувального та підсумкового оцінювання, використання самооцінки й взаємооцінки, а також на відповідність міжнародним рівням володіння мовою.

Отже, навчання основ іншомовної діяльності є багатовимірним і складним процесом, що потребує науково обґрунтованої організації. Воно передбачає інтеграцію психолінгвістичних, лінгвістичних і педагогічних засад, системне формування мовних навичок і мовленнєвих умінь, розвиток мотивації та міжкультурної компетентності. Усвідомлення теоретичних основ іншомовної діяльності є необхідною передумовою ефективної професійної діяльності майбутнього вчителя іноземної мови та забезпечує успішне оволодіння мовою як засобом міжнародного спілкування.

1.3. Організація і планування навчальної та позакласної роботи з іноземної мови у середніх навчальних закладах

Ефективність навчання іноземної мови в середніх навчальних закладах значною мірою визначається якістю організації та планування як навчальної, так і позакласної діяльності. Планування є ключовим управлінським і методичним механізмом, який забезпечує системність, послідовність і результативність освітнього процесу. Воно дозволяє викладачеві прогнозувати результати навчання, раціонально розподіляти навчальний час, добирати оптимальні методи й засоби навчання, а також інтегрувати позакласну діяльність у загальну систему мовної освіти.

Навчання іноземної мови має комунікативно-діяльнісну спрямованість, тому організація освітнього процесу повинна враховувати вікові, психологічні та індивідуальні особливості учнів, а також вимоги державних стандартів і чинних навчальних програм. У сучасній школі викладач іноземної мови виступає не лише транслятором знань, а й організатором мовленнєвої діяльності, фасилітатором навчання та координатором позакласної мовної практики.

Організація навчальної роботи з іноземної мови — це система заходів, спрямованих на впорядкування освітнього процесу, визначення форм взаємодії

між учителем і учнями, а також створення умов для ефективного формування іншомовної комунікативної компетентності.

Планування — це процес попереднього визначення цілей навчання, змісту, форм, методів, засобів і очікуваних результатів на певний період навчання.

Основні рівні планування:

Планування навчання іноземної мови

- Перспективне (на навчальний рік)
- Календарно-тематичне (на чверть / семестр)
- Поурочне (на конкретний урок)

Кожен рівень планування має свою функцію, але всі вони перебувають у тісному взаємозв'язку та підпорядковуються загальній меті мовної освіти.

Перспективне планування здійснюється, як правило, на початку навчального року й ґрунтується на чинній навчальній програмі з іноземної мови. Воно визначає загальну логіку навчального процесу, тематичні блоки, кількість годин на їх опрацювання та основні навчальні результати.

Основні компоненти перспективного плану:

- тематика навчального матеріалу;
- мовний матеріал (лексичний, граматичний, фонетичний);
- види мовленнєвої діяльності;
- очікувані результати навчання;
- форми контролю.

Перспективний план

- Теми спілкування
- Мовний матеріал
- Мовленнєві вміння
- Соціокультурний компонент
- Контроль і оцінювання

На цьому рівні важливо забезпечити **наступність і системність** навчання, а також узгодженість із віковими можливостями учнів.

Календарно-тематичне планування

Календарно-тематичне планування деталізує перспективний план і розподіляє навчальний матеріал за тижнями або уроками. Воно є робочим інструментом учителя, який дозволяє чітко організувати навчальний процес у межах чверті чи семестру.

Завдання календарно-тематичного планування:

- логічне структурування тем;
- визначення типів уроків;
- планування видів мовленнєвої діяльності;
- інтеграція контролю та повторення.

Календарно-тематичний план

- Номер уроку
- Тема уроку
- Тип уроку
- Основні види діяльності
- Домашнє завдання

На цьому рівні особливо важливо дотримуватися принципу **рівномірного розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності**.

Поурочне планування є найбільш конкретним рівнем організації навчальної роботи. Воно передбачає чітке визначення цілей уроку, його структури, методів і прийомів навчання.

Структура поурочного плану:

Поурочний план

Мета уроку

- Навчальна
- Розвивальна
- Виховна

Етапи уроку

- Методи і прийоми

- Навчальні матеріали
- Рефлексія та оцінювання

Поурочне планування має бути гнучким і допускати корекцію залежно від рівня підготовки класу та реальної динаміки уроку.

Позакласна робота з іноземної мови є важливим доповненням до навчального процесу. Вона сприяє поглибленню мовних знань, розвитку мотивації та формуванню позитивного ставлення до вивчення мови.

Позакласна робота — це система добровільних, творчо спрямованих видів діяльності, що здійснюються поза межами уроку та мають навчально-виховний характер.

Основні цілі позакласної роботи:

- розвиток комунікативних умінь;
- формування соціокультурної компетентності;
- підвищення мотивації до навчання;
- створення умов для самореалізації учнів.

Позакласна робота може реалізовуватися в різноманітних формах, які умовно поділяють на індивідуальні, групові та масові.

Форми позакласної роботи:

1) Індивідуальні

- Проєктні роботи
- Мовні портфоліо

2) Групові

- Гуртки
- Клуби за інтересами

3) Масові

- Конкурси
- Олімпіади
- Тижні іноземної мови

Вибір форми залежить від віку учнів, рівня володіння мовою та матеріально-технічних можливостей закладу.

Планування позакласної роботи повинно бути системним і узгодженим із навчальним процесом. Воно здійснюється на навчальний рік і включає визначення тематики заходів, форм їх проведення та очікуваних результатів.

План позакласної роботи:

- Мета і завдання
- Тематика заходів
- Терміни проведення
- Відповідальні особи
- Очікувані результати

Ефективна позакласна робота ґрунтується на принципах добровільності, доступності та творчої спрямованості.

Навчальна та позакласна робота з іноземної мови мають функціонувати як єдина система. Позакласна діяльність не повинна дублювати уроки, а має розширювати й поглиблювати мовну практику.

Єдина система навчання

Урок → формування базових умінь

Позакласна робота → мовна практика і мотивація

Такий підхід забезпечує цілісний розвиток іншомовної комунікативної компетентності учнів.

Учитель іноземної мови виступає організатором, координатором і мотиватором навчальної діяльності. Він планує, реалізує та аналізує результати як навчальної, так і позакласної роботи, забезпечуючи їх методичну доцільність.

Організація і планування навчальної та позакласної роботи з іноземної мови є ключовими чинниками ефективності мовної освіти в середніх навчальних закладах. Системне планування, методична обґрунтованість і інтеграція різних форм діяльності забезпечують формування іншомовної комунікативної компетентності, розвиток мотивації та підготовку учнів до реального іншомовного спілкування.

IV. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Англійська мова

1. Завдання до Розділу «Emotions»

I. Vocabulary Exercises (1–7)

1. Match the Emotion

Match the words with their meanings.

- a) nervous
- b) excited
- c) disappointed
- d) embarrassed
- e) proud

- 1. Feeling worried before something important
- 2. Feeling happy and full of energy
- 3. Feeling unhappy because something did not happen as expected
- 4. Feeling uncomfortable because of a mistake
- 5. Feeling happy because you did something well

2. Choose the Correct Word

Choose the correct emotion.

- 1. I feel _____ when I speak in front of many people.
a) nervous   b) relaxed   c) bored
- 2. She was _____ when she got a good mark.
a) angry   b) proud   c) frightened
- 3. He felt _____ when his friend forgot his birthday.
a) excited   b) disappointed   c) cheerful

3. Positive or Negative Emotions

Put the emotions into the correct column.

Emotions: happy, scared, relaxed, angry, confident, sad

Positive emotions Negative emotions

4. Complete the Sentences

Use the words from the box.

(worried, calm, upset, excited, lonely)

1. She felt _____ before the exam.
2. I was very _____ when I heard the good news.
3. He feels _____ when he has no one to talk to.

5. Word Formation

Complete the table.

Verb	Adjective
worry	worried
relax	_____
excite	_____
frighten	frightened

6. Everyday Situations

Choose the correct emotion.

1. You are late for an important meeting. You feel:
a) calm   b) nervous   c) proud
2. You finish a difficult task successfully. You feel:
a) embarrassed   b) angry   c) proud

7. Common Expressions

Match the expressions with their meanings.

1. feel down
2. be over the moon
3. lose your temper

- a) become very angry
- b) feel sad
- c) feel very happy

II. Grammar Exercises (8–11)

8. -ed / -ing Adjectives

Choose the correct form.

1. The story was very _____(interesting / interested).
2. I was _____(tired / tiring) after the long day.
3. She felt _____(embarrassed / embarrassing).

9. Prepositions with Emotions

Choose the correct preposition.

1. He is afraid ____ dogs.
a) of   b) at   c) with
2. She is happy ____ her results.
a) about   b) of   c) at
3. I was angry ____ the delay.
a) with   b) at   c) about

10. Sentence Transformation

Rewrite the sentences.

Example: *The news surprised her.* → *She was surprised by the news.*

1. The noise frightened the baby.
2. His mistake embarrassed him.
3. The long wait annoyed us.

11. Comparatives

Complete the sentences.

1. I feel _____(happy) today than yesterday.
2. This exam was _____(stressful) than the last one.
3. She feels _____(confident) now.

III. Reading & Integrated Skills (12–15)

12. Reading

Read the text.

Tom had an important test. Before it started, he felt nervous and worried. After the test, he felt calm and relieved because he had prepared well.

Choose the best answer:

The text is mainly about:

- a) Tom's school
- b) Tom's emotions before and after the test
- c) Tom's teachers

13. Answer the Questions

Answer using short sentences.

1. How did Tom feel before the test?
2. Why did he feel relieved after the test?

14. True or False

Decide if the sentences are true or false.

1. Tom felt relaxed before the test.
2. Preparation helped Tom feel better.

15. Speaking / Writing

Answer the questions in 3–4 sentences.

1. What situations make you feel nervous or stressed?
2. What helps you feel calm?

2. Завдання до Розділу 3. «People»

I. Vocabulary (1–6)

1. Match the Description

Match the words with their meanings.

- a) friendly
- b) honest
- c) confident
- d) polite
- e) patient

1. Calm and able to wait without getting angry
2. Sure of yourself and your abilities
3. Kind and pleasant to others
4. Telling the truth
5. Showing good manners

2. Choose the Correct Word

Choose the best word to complete each sentence.

1. She is very _____ and always says “please” and “thank you.”
a) polite   b) lazy   c) shy
2. He is _____ and likes meeting new people.
a) confident   b) friendly   c) nervous
3. My teacher is very _____; she explains things many times.
a) patient   b) rude   c) careless

3. Positive or Negative Personality Traits

Put the words into the correct column.

Words: kind, selfish, honest, rude, helpful, impatient

Positive traits   Negative traits

4. Complete the Sentences

Use the words from the box.

(shy, reliable, generous, talkative, lazy)

1. He is very _____ and doesn't like speaking in front of others.
2. She is _____ and always helps her friends.
3. My brother is _____ and talks all the time.

5. Word Formation

Complete the table.

Noun	Adjective
confidence _____	
kindness _____	
honesty _____	
patience _____	

6. Describing People in Situations

Choose the best answer.

1. Someone who always arrives on time is:
a) lazy   b) reliable   c) rude
2. Someone who never listens to others is:
a) polite   b) selfish   c) patient

II. Grammar (7–11)

7. Present Simple vs Present Continuous

Choose the correct form.

1. She usually _____ (work / works) with children.
2. He _____ (is wearing / wears) a suit today.
3. They _____ (are talking / talk) about their plans right now.

8. Adverbs of Manner

Complete the sentences using the adverbs.

(politely, confidently, carefully)

1. She spoke _____ during the interview.
2. He answered the teacher _____.
3. Please drive _____ in the city.

9. Comparative Adjectives

Complete the sentences.

1. My sister is _____ (outgoing) than me.
2. He is _____ (patient) than his brother.
3. This person is _____ (friendly) than the last one.

10. Sentence Transformation

Rewrite the sentences using **too** or **enough**.

Example: *He is very shy. He doesn't speak in class.*

→ *He is too shy to speak in class.*

1. She is very young. She can't drive a car.
2. He isn't strong. He can't carry the bag.
3. They are very confident. They can speak easily.

11. Relative Pronouns (who / which)

Choose the correct word.

1. This is the person _____ helped me yesterday.
2. She has a job _____ requires good communication skills.
3. I like people _____ are honest.

III. Reading (12–15)

12. Reading

Read the text.

Mark is a friendly and hardworking person. He is always ready to help others and works carefully. Sometimes he is a bit shy, but people like him because he is honest and reliable.

Choose the best description of Mark:

- a) Lazy and careless
- b) Friendly and responsible
- c) Rude and impatient

13. Reading for Detail

Answer the questions.

1. What kind of person is Mark?
2. Why do people like him?
3. What is one negative trait mentioned?

14. True or False

Decide if the statements are true or false.

1. Mark enjoys helping other people.
2. Mark is very confident all the time.
3. People trust Mark.

15. Personal Response (Speaking or Writing)

Answer in **3–4 sentences**.

1. How would you describe yourself?
2. What personality traits are important in a friend?

3. Завдання до Розділу «Childhood memory»

I. Vocabulary (1–6)

1. Match the Words

Match the words with their meanings.

- a) childhood
- b) memory
- c) favourite
- d) playground
- e) neighbour

1. A place where children play
2. The time when you were a child
3. A person who lives near you
4. Something you remember from the past
5. Liked more than others

2. Choose the Correct Word

Choose the best word to complete each sentence.

1. My _____ toy was a teddy bear.
a) favourite   b) modern   c) private
2. I have a clear _____ of my first day at school.
a) dream   b) memory   c) plan
3. We often played in the _____ near our house.
a) playground   b) office   c) factory

3. Childhood Activities

Tick (✓) the activities children usually did in the past.

- play outside
- go to work
- ride a bike
- watch cartoons

- drive a car

4. Complete the Sentences

Use the words from the box.

(happy, scared, excited, proud, bored)

1. I felt _____ on my first day at school.
2. We were _____ when our parents came to watch us perform.
3. I was _____ when I stayed at home all day.

5. Word Formation

Complete the table.

Verb	Noun
remember	_____
play	_____
enjoy	_____
imagine	_____

6. Talking about the Past

Choose the correct answer.

1. When I was a child, I often _____ cartoons after school.
a) watch   b) watched   c) am watching
2. We _____ to the beach every summer.
a) go   b) were going   c) went

II. Grammar (7–11)

7. Past Simple (Regular Verbs)

Complete the sentences with the past simple form.

1. I _____ (play) with my friends every day.
2. We _____ (visit) our grandparents on Sundays.

3. She _____(love) reading stories.

8. Past Simple (Irregular Verbs)

Complete the sentences.

1. I _____(go) to primary school near my house.
2. We _____(have) a small garden.
3. He _____(see) his best friend every day.

9. Used to

Complete the sentences using **used to**.

1. I _____play outside until it got dark.
2. My family _____live in a small town.
3. We _____be afraid of the dark.

10. Past Simple or Used to

Choose the correct option.

1. I _____(used to live / lived) in this house for ten years.
2. We _____(used to go / went) to the same school every day.
3. I _____(used to have / had) a party last weekend.

11. Time Expressions

Choose the correct time expression.

1. _____I was seven, I learned to swim.
a) When b) While c) During
2. We often visited our cousins _____the summer.
a) when b) during c) while

III. Reading (12–15)

12. Reading

Read the text.

When I was a child, I lived in a small town. I used to play outside with my friends after school. My favourite memory is riding my bike in the park and eating ice cream on hot summer days.

Choose the best title:

- a) My Job
- b) My Childhood Memories
- c) My Future Plans

13. Reading for Detail

Answer the questions.

1. Where did the writer live as a child?
2. What did the writer use to do after school?
3. What is the writer's favourite memory?

14. True or False

Decide if the sentences are true or false.

1. The writer lived in a big city.
2. The writer often played outside.
3. Ice cream is part of the writer's favourite memory.

15. Personal Response (Speaking or Writing)

Answer in **3–4 sentences**.

1. What is one happy memory from your childhood?
2. What activities did you use to enjoy as a child?

4. Завдання до Розділу «Job skills»

I. Vocabulary (1–6)

1. Match the Words

Match the job skills with their definitions.

- a) communication
- b) teamwork
- c) problem-solving
- d) leadership
- e) time management

1. The ability to speak or write clearly with others
2. Working well with other people
3. Finding solutions to problems
4. The ability to organize and use time effectively
5. Guiding and motivating others

2. Choose the Correct Word

Complete the sentences.

1. Good _____ is important when working in a team.
a) leadership   b) communication   c) patience
2. He is very organized and good at _____.
a) time management   b) problem-solving   c) creativity
3. She always helps her colleagues and works well in _____.
a) teamwork   b) leadership   c) responsibility

3. Positive or Negative Work Skills

Put the skills into the correct column.

Skills: flexible, lazy, creative, punctual, rude, responsible

Positive skills   Negative skills

4. Complete the Sentences

Use the words from the box.

(efficient, patient, confident, reliable, motivated)

1. A good employee is _____ and can finish tasks on time.
2. A manager should be _____ when training new staff.
3. Employees who are _____ usually achieve more.

5. Word Formation

Complete the table.

Verb	Noun	Adjective
manage	_____	_____
lead	_____	_____
create	_____	_____

6. Job Situation

Choose the best answer.

1. Someone who always arrives on time is:
a) lazy   b) punctual   c) careless
2. Someone who can think of new ideas is:
a) creative   b) reliable   c) patient

II. Grammar (7–11)

7. Present Simple vs Present Continuous

Choose the correct form.

1. She usually _____ (work / works) in an office.
2. He _____ (is writing / writes) a report right now.
3. They _____ (attend / are attending) a training course this week.

8. Modal Verbs for Advice

Complete the sentences using **should** / **shouldn't**.

1. You _____ practice your communication skills.
2. Employees _____ arrive late for meetings.
3. You _____ ask for help if you don't understand a task.

9. Comparatives

Complete the sentences.

1. Good communication is _____ (important) than working alone.
2. Time management is _____ (difficult) than many people think.
3. Teamwork is _____ (fun) than working in isolation.

10. Sentence Transformation

Rewrite the sentences using **too... to** / **enough to**.

Example: *He is very tired. He cannot work today.*

→ *He is too tired to work today.*

1. She is very confident. She can give a presentation.
2. The task is difficult. They cannot finish it alone.
3. He is experienced. He can train the new staff.

11. Relative Pronouns (who / which / that)

Complete the sentences.

1. I work with a colleague _____ always helps me.
2. The company has a training program _____ improves employee skills.
3. We need a manager _____ can solve problems quickly.

III. Reading (12–15)

12. Reading

Read the text.

Tom works in a company as a project manager. He is very organized and good at time management. He helps his team solve problems and communicates well with clients. Tom's colleagues say he is reliable and creative.

Choose the best title:

- a) Tom's Hobbies
- b) Tom's Job Skills
- c) Tom's Education

13. Reading for Detail

Answer the questions.

1. What is Tom's job?
2. Name two skills Tom has.
3. How do his colleagues describe him?

14. True or False

Decide if the sentences are true or false.

1. Tom is bad at solving problems.
2. He is good at communicating with clients.
3. His colleagues think he is reliable.

15. Personal Response (Speaking or Writing)

Answer in **3–4 sentences**.

1. What skills are important for your dream job?
2. Which skill would you like to improve and why?

5. Завдання до Розділу 6. «Money and crime»

I. Vocabulary (1–6)

1. Match the Words

Match the words with their meanings.

- a) theft
- b) robbery
- c) fraud
- d) burglary
- e) victim

1. Someone who suffers from a crime
2. Taking money or property illegally, usually secretly
3. Taking money or goods by force, often with violence
4. A crime involving deception to get money or property
5. Entering a building illegally to steal

2. Choose the Correct Word

Complete the sentences.

1. The bank was the target of a _____ yesterday.
a) theft   b) robbery   c) fraud
2. Someone tricked me and took my money online. It was a _____.
a) fraud   b) burglary   c) accident
3. A _____ is someone who suffers because of a crime.
a) victim   b) thief   c) witness

3. Positive or Negative

Decide if the words are related to legal or illegal activities.

Words: stealing, paying, shoplifting, saving, cheating

Legal / Positive   Illegal / Negative

4. Complete the Sentences

Use the words from the box.

(fine, arrest, steal, witness, investigate)

1. The police can _____ a person if they commit a crime.
2. If you see a crime, you can be a _____.
3. People who _____ money can go to jail.

5. Word Formation

Complete the table.

Verb	Noun	Adjective
steal	_____	_____
commit	_____	_____
rob	_____	_____

6. Money Vocabulary

Choose the correct answer.

1. I need to _____ some money for my holiday.
a) save   b) steal   c) cheat
2. He lost a lot of money because of a financial _____.
a) fraud   b) burglary   c) theft
3. People pay taxes to the _____.
a) police   b) government   c) thief

II. Grammar (7–11)

7. Past Simple

Complete the sentences with the past simple.

1. The thief _____ (steal) a wallet yesterday.
2. The police _____ (arrest) the suspect last night.
3. She _____ (report) the crime to the police.

8. Modal Verbs for Advice

Complete the sentences using **should / shouldn't / must / mustn't**.

1. You _____ leave your wallet in a public place.
2. People _____ call the police if they see a crime.
3. Shopkeepers _____ lock the doors at night.

9. Comparatives

Complete the sentences.

1. Robbery is _____ (serious) than shoplifting.
2. A financial crime can be _____ (complicated) than a street crime.
3. Stealing is _____ (illegal) than borrowing without permission.

10. Sentence Transformation

Rewrite the sentences using **too... to / enough to**.

Example: *The man is very rich. He cannot hide his money.*

→ *The man is too rich to hide his money.*

1. The criminal is very clever. He cannot be caught easily.
2. The child is too young. He cannot understand what happened.
3. The suspect is experienced. He can plan crimes carefully.

11. Relative Pronouns (who / which / that)

Complete the sentences.

1. The thief _____ stole the money was caught yesterday.
2. I know a bank _____ was robbed last year.
3. People _____ witness a crime should call the police.

III. Reading (12–15)

12. Reading

Read the text.

Last week, a local store was robbed. The thief broke the window and took some money and electronics. Luckily, a witness saw him and called the police. The thief was arrested the same day. The store owner thanked the witness for helping.

Choose the best title:

- a) How to Save Money
- b) A Robbery Story
- c) Types of Crime

13. Reading for Detail

Answer the questions.

1. What happened last week?
2. Who helped the police catch the thief?
3. What did the thief take from the store?

14. True or False

Decide if the sentences are true or false.

1. The thief was not caught.
2. A witness called the police.
3. The store owner was happy with the help.

15. Personal Response (Speaking or Writing)

Answer in **3–4 sentences**.

1. What would you do if you saw someone stealing?
2. Do you think financial crimes are worse than street crimes? Why?

6. Завдання до Розділу «Preferences»

I. Vocabulary (1–6)

1. Match the Words

Match the words with their meanings.

- a) prefer
- b) enjoy
- c) dislike
- d) recommend
- e) interested in

1. To like something more than another thing
2. To not like something
3. To give advice about something good
4. To find something attractive or exciting
5. To take pleasure in something

2. Complete the Sentences

Choose the best word.

1. I _____ coffee to tea.
a) enjoy   b) prefer   c) dislike
2. She really _____ reading novels in her free time.
a) enjoys   b) recommends   c) dislikes
3. Can you _____ a good restaurant near here?
a) prefer   b) recommend   c) enjoy

3. Positive or Negative

Put the words into the correct column.

Words: love, hate, like, dislike, enjoy, can't stand

Positive   Negative

4. Complete with Phrases

Use the words from the box.

(would rather, keen on, can't stand, fond of, prefer)

1. I _____ playing football to basketball.
2. She is _____ animals and has a dog.
3. I _____ cleaning the house.

5. Word Formation

Complete the table.

Verb	Noun	Adjective
enjoy	_____	enjoyable
like	_____	likeable / liked
interest	_____	interesting

6. Talking about Hobbies

Choose the best word.

1. I am very _____ in learning languages.
a) interested   b) dislike   c) hate
2. I _____ going to the cinema more than going to the park.
a) prefer   b) recommend   c) can't stand

II. Grammar (7–11)

7. Present Simple for Preferences

Complete the sentences.

1. I usually _____ (watch) TV in the evening.
2. She _____ (prefer) tea to coffee.
3. They _____ (like) listening to music on the bus.

8. Would rather / Prefer

Complete the sentences.

1. I _____ stay at home tonight rather than go out.
2. She _____ drink tea instead of coffee.
3. We _____ eat pizza than burgers.

9. Expressing Opinions

Choose the correct expression.

1. I think / I am that pizza is delicious.
2. In my opinion / I prefer, reading is fun.
3. I believe / I am that sports are important.

10. Comparatives for Preferences

Complete the sentences.

1. I like swimming _____ (more) than running.
2. This movie is _____ (better) than the one we saw yesterday.
3. I enjoy chocolate _____ (less) than ice cream.

11. Sentence Transformation

Rewrite the sentences using **like / would like / don't like / hate**.

1. I enjoy going to the beach. → I _____ going to the beach.
2. She doesn't enjoy cold weather. → She _____ cold weather.
3. I want a cup of coffee. → I _____ a cup of coffee.

III. Reading (12–15)

12. Reading

Read the text.

Anna loves reading books, especially mysteries. She prefers reading at home in the evening rather than going out. She can't stand loud parties. Her friend Maria enjoys going out and meeting people, but she dislikes staying at home alone.

Choose the best title:

- a) Anna and Maria's Hobbies
- b) Anna's Favourite Food
- c) Maria's Travel Plans

13. Reading for Detail

Answer the questions.

1. What kind of books does Anna love?
2. Where does Anna prefer reading?
3. Does Maria enjoy staying at home alone?

14. True or False

Decide if the sentences are true or false.

1. Anna enjoys loud parties.
2. Maria likes meeting people.
3. Anna prefers staying at home in the evening.

15. Personal Response (Speaking or Writing)

Answer in **3–4 sentences**.

1. What hobbies do you enjoy and why?
2. What do you prefer doing in your free time: staying at home or going out?

V. ОРІЄНТОВНІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ

1. Comment on the following statement: “Happiness is nothing more than good health and bad memory.” Albert Schweitzer / Наведіть приклади фрагменту уроку англійської мови, мета якого – ознайомлення з новою граматичною структурою.

2. Comment on the following statement: “A lifetime of happiness! No man alive could bear it: it would be hell on earth.” George Bernard Shaw / Наведіть приклади умовно-комунікативних вправ, що виконуються на рівні фрази.

3. Comment on the following statement: “Most folks are about as happy as they make up their minds to be.” Abraham Lincoln / Наведіть приклад плану проведення Тижня іноземної мови в школі.

4. Comment on the following statement: “Happiness is having a large, loving, caring, close-knit family in another city.” George Burns / Наведіть приклади вправ на розпізнавання та диференціацію граматичних структур пасивного мінімуму на рівні речення.

5. Comment on the following statement: “A room without books is like a body without a soul.” Cicero / Наведіть приклади умовно-комунікативних вправ для автоматизації дій учнів з лексичними одиницями активного мінімуму.

6. Comment on the following statement: “Without music life would be a mistake.” Friedrich Wilhelm Nietzsche / Наведіть приклади вправ на рецепцію звуків.

7. Comment on the following statement: “Music’s the medicine of the mind.” John A. Logan / Наведіть приклади вправ на репродукцію звуків.

8. Comment on the following topic: Reasons of cinema globalization. The secret of success / Наведіть приклади вправ на рецепцію інтонаційних моделей.

9. Comment on the following statement: “Personality can open doors, but only character can keep them open.” Elmer G. Letterman / Наведіть приклади вправ першої підсистеми для навчання аудіювання.

10. Comment on the following proverb: “When the character of a man is not clear to you, look at his friends.” Japanese proverb / Наведіть приклади вправ другої підсистеми для навчання аудіювання.

11. Comment on the following statement: “Family isn’t about whose blood you have. It’s about who you care about.” Trey Parker and Matt Stone / Наведіть приклади діалогічної єдності двох видів.

12. Comment on the following statement: “Happy families are all alike; every unhappy family is unhappy in its own way.” / Наведіть приклади першої групи вправ для навчання діалогічного мовлення.

13. Describe your first impressions of somebody. Say what struck you most and whether your opinion changed later. / Наведіть приклади другої групи вправ для навчання діалогічного мовлення.

14. Tastes differ. Do you believe that different tastes can spoil even perfect relationships? / Наведіть приклади третьої групи вправ для навчання діалогічного мовлення.

15. What parts of one’s life can racial preconceptions affect? Think about work, family life, entertainment, traveling / Наведіть приклади четвертої групи вправ для навчання діалогічного мовлення.

16. Speak about standards of beauty. Do they exist? How are they formed? Think about physical appearance and ethnicity / Наведіть приклади першої групи вправ для навчання монологічного мовлення.

17. Comment on the following statement: “Every time a language dies, the world loses a piece of its ability to survive” / Наведіть приклади другої групи вправ для навчання монологічного мовлення.

18. How might a multilingual Internet help you in your studies/work? What are the drawbacks of Internet education? / Наведіть приклади третьої групи вправ для навчання монологічного мовлення.

19. What traditional jobs in your country are in danger of disappearing? Why is this happening? / Наведіть приклади вправ на розвиток графемно-фонемних зв'язків.

20. Name three of the most important historical sites/buildings in your country. What do you know about them? / Наведіть приклади вправ з техніки читання ізольованих слів та словосполучень та приклади вправ на прогнозування форми слова.

21. Imagine that a wealthy person from your local area has offered to cover the cost of three important changes in your academy. Which three changes you would like to see and why? / Наведіть приклади рецептивних, репродуктивних та продуктивних вправ.

22. Comment on the following statement: “If you poison the environment, the environment will poison you”. Tony Follari / Наведіть приклади вправ на розвиток навичок синтагматичного членування речень та їх інтонаційного оформлення.

23. Comment on the following statement: “The mind has great influence over the body, and maladies often have their origin there”. Moliere / Наведіть приклади вправ на розширення поля читання та швидкості сприймання навчального тексту.

24. Comment on the following statement: “Never do anything against your beliefs even if the state demands it”. Albert Einstein / Наведіть приклад структури уроку англійської мови та визначте наявність постійних і змінних компонентів у цій структурі.

25. Comment on the following statement: “Your children need your presence more than your presents”. Jesse Jackson / Наведіть приклади тестових завдань з вибірковою відповіддю.

26. Comment on the following statement: “Children have more need of models than of critics”. Carolyn Coats / Наведіть приклади тестових завдань з конструйованою відповіддю.

27. Comment on the following statement: “Poverty is the mother of crime”. Marcus Aurelius / Наведіть приклади некомунікативних, умовно-комунікативних і комунікативних вправ.

28. Comment on the following statement: “Some people dream of success... while others wake up and work hard at it” / Наведіть приклади тестів множинного вибору.

29. Comment on the following proverb: “Learn a new language and get a new soul”. Czech Proverb / Наведіть приклади тестів альтернативного вибору.

30. Comment on the following statement: “What's done to children, they will do to society”. Karl Menninger / Наведіть приклад тестів перехресного вибору.

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Коробова Ю.В., Коваленко С.М., Подосиннікова Г.І., Давидова Т.В., Свєрдленко О.А. *On the Move: English for Sophomores*: навч. посібн. з практ курсу англ. мови для студ. ЗВО. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 156 с.
2. Моем В.С. *Театр: книга для читання англійською мовою: технологія роботи з текстом і філологічний коментар: навчальний посібник*. 3-є вид., випр. та доповн. Вінниця: Нова книга, 2019. 364 с.
3. Монтгомері Л. М. *Анна з Грін Гейблз: книга для читання англійською мовою / коментар В.В. Євченко, С.І. Сидоренко*. Вінниця: Нова книга, 2019. 440с.
4. Орел А.С. *Практика усного та писемного мовлення (англійська) (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти): навч. посібник*. Дніпро: ДДПУ, 2023. 69 с.
5. Перлова В.В., Тучина Н.В. *A Way to success: Practical English Phonetics for University Students. Year 1*. Харків: Фоліо, 2021. 176 с.
6. *Cambridge Preparation for the TOEFL Test*. Jolene Gear, Robert Gear. Cambridge University Press, 2021. 653 p.
7. David Cotton, David Falvey, Simon Kent. *Market Leader: Business English Course Book (Preintermediate)*. Pearson Education Limited, 2020. 175p.
8. Eales F. *Speakout. Upper Intermediate Student's Book. Global Scale of English*. Pearson, 2019. 176 p.
9. Murphy R., Smalzer W. R., Chapple J. *Grammar in use. Intermediate: self study reference and practice for students of English*. Cambridge University Press, 2018. 374 p.
10. Bygrave J. *Roadmap. Student's Book B2*. Pearson Education Limited, 2020. 177 p.
11. Bygrave J. *Roadmap. Student's Book B2+*. Pearson Education Limited, 2020. 176 p.
12. Bygrave J. *Roadmap. Student's Book C1*. Pearson Education Limited, 2021. 192 p.

Допоміжна

1. Ahmad K., Rogers M.. Corpus linguistics and terminology extraction. *S. E. Wright and G. Budin (eds.), The Handbook of Terminology Management: Application-Oriented Terminology Management*, vol. 2. Amsterdam: Benjamins, 2020. 60 p.
2. Ballester A., Jimenez C. *Approaches to the teaching of interpreting: mnemonic and analytical strategies*. In Dollerup and Lindegaard. 2019. 43 p.
3. Johnson K. Miscommunication in interpreted classroom interaction. *Sign Language Studies* 70. 2021. P. 1–34.
4. Vince M., Nature S. *Language Practice for Advanced: English grammar and vocabulary*. London: Macmillan Education, 2019. 344 p.
5. English File. Advanced. Students' book. (Audio+Video). SB. Oxford University Press. 2020. 176 p.
6. Headway. Advanced. Students' book. Workbook. Teacher's Guide. 5th Edition. Oxford University Press; 2019. SB – 176 p; WB – 96 p; TG – 240 p.
7. Mandler Peter, *The English National Character: The History of an Idea from Edmund Burke to Tony Blair*. Yale University Press, Publication Date: November 27, 2019. 360 p.

VII. ДОДАТКИ

Глосарій

Аудіювання – процес розуміння усного мовлення.

Вимова – правильний спосіб проголошення слів.

ГраMATика – система правил побудови слів і речень.

Дидактичні матеріали – навчальні ресурси, які використовуються під час уроку (книги, відео, картки).

Завдання на розвиток мовлення – вправи, спрямовані на практику говоріння або письма.

Зворотний зв'язок (корекція помилок) – процес виявлення та виправлення мовних помилок учнів.

Інтерпретація тексту – розуміння та пояснення змісту письмового або усного тексту.

Лексика – словниковий запас мови.

Лексико-граматичні вправи – вправи, що поєднують словникові та граматичні елементи.

Методика навчання – наука і практика ефективного викладання мови.

Навички говоріння – здатність виражати думки усно.

Навички читання – здатність розуміти письмовий текст.

Навички письма – здатність створювати письмові тексти.

Навички аудіювання – здатність сприймати та розуміти усне мовлення.

Педагогічні технології – методи та прийоми, що застосовуються для навчання.

План уроку – організаційна схема проведення заняття.

Правильність мовлення – відповідність мови граматичним і лексичним нормам.

Розвиток комунікативної компетенції – формування здатності ефективно спілкуватися мовою.

Фонетика – наука про звуки мови та їхнє використання.